

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ”

ТП ДГС „БАТАК”

гр.Батак тел.03553/2036 ; Email: dgsbatak@ucdp-smolian.com

ДОКЛАД

**ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ
И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО
УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА И ПРИРОДНА
СРЕДА**

**в териториалния обхват на ТП“ДГС БАТАК“
през 2019г.**

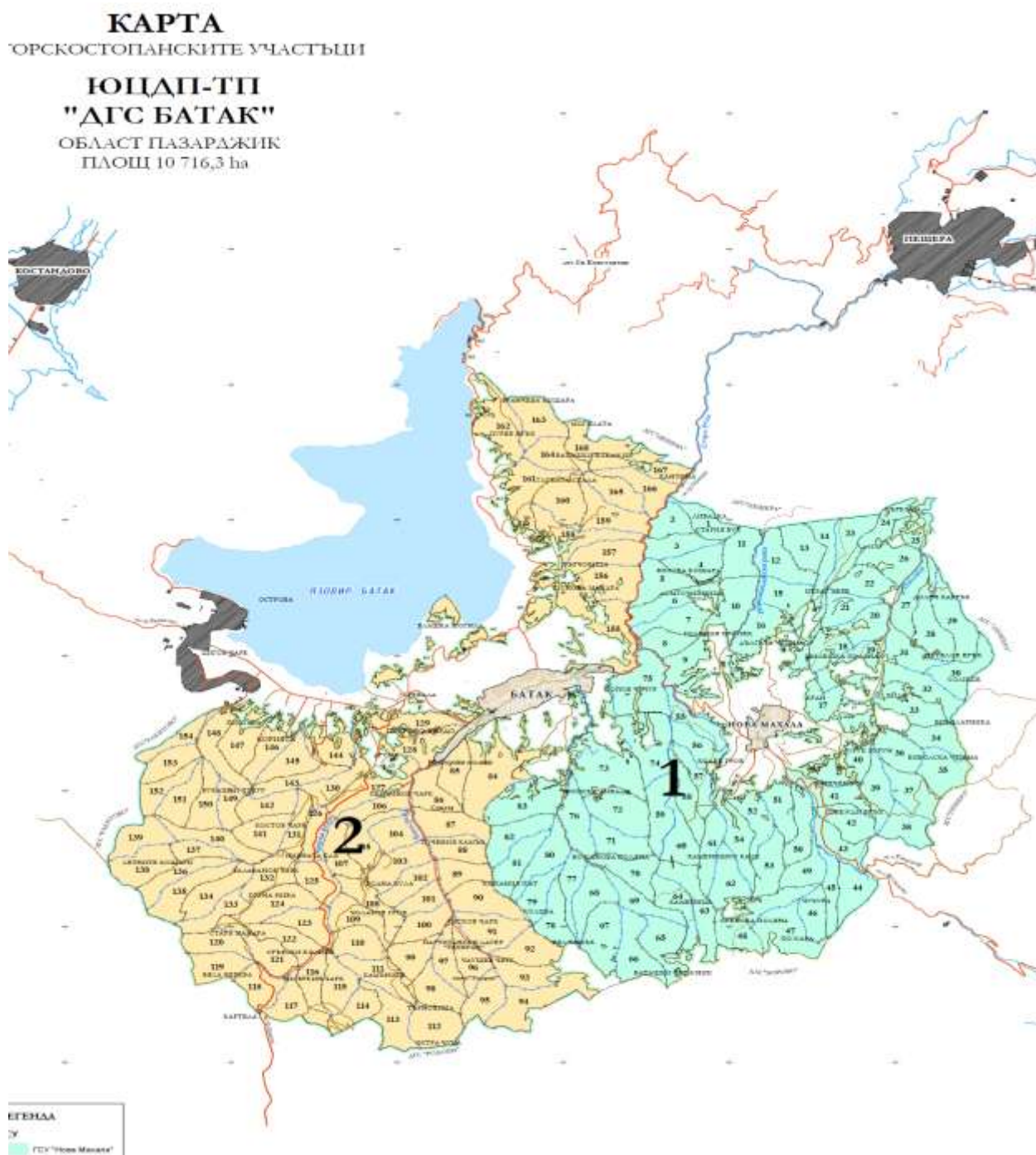
2020г.

Настоящият доклад се изготвя във връзка с изпълнението и спазването на Принцип 8, Критерий 8.2, Индикатори 8.2.2 и 8.2.3 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България /FSC-STD-BGR-01-2016 V-1/, и произтичащите ни задължения за извършване на мониторинг и оценка на въздействието от дейностите по управление на ТП“ДГС Батак“ върху социалната и природната среда, както и на промените в състоянието на околната и социална среда.

Мониторинга за въздействието на дейностите по управление върху природната и социалната среда е осъществен съгласно Приложение 7 от Националния FSC стандарт на България за оценка на управлението на гори в България.

Резултатите от проведения мониторинг са систематизирани и се представят в съответствие с утвърдена „Система за мониторинг на територията управлявана от ТП“ДГС Батак“, както следва:

I. Кратка информация за стопанството към дата 31.12.2019 година.

ТП „ДГС Батак“ е разположено в Западните Родопи. Заема северните склонове на Баташката планина. Общата площ на горските територии възлиза на 10716.3 ха, като разпределението по вид собственост е следното:

Горски територии държавна собственост	-	9957,0 ха	-	92,9%
Горски територии съсобственост	-	3,3 ха	-	0,1%
Горски територии частна собственост	-	269,7 ха	-	2,5%
Горски територии общинска собственост	-	486,3 ха	-	4,5%
Всичко	-	10716.3 ха	-	100.0%

Държавно горско стопанство “Батак” носи името на град Батак, където е и седалището на неговата администрация. Територията на горското стопанство е разположена в южната част на Пазарджишка област. На север, североизток и изток горското стопанство граничи с ДГС “Пещера”, на югоизток с ДЛС “Борово”, на юг и на югозапад с ДГС “Родопи”, на запад с ДГС “Ракитово” и с обработваеми земеделски земи. Територията на държавно горско стопанство “Батак” обхваща горите в землището на с. Нова махала и горите на част от землището на град Батак.

Релефът е типично планински, силно пресечен, с многобройни била и с три заравнености. Първата е разположена на височина около 1800 м и се простира между връх Баташки Снежник и връх Остра чука. Втората заравненост обхваща терените с надморска височина около 1600 м, в района между върховете Семиза и Орловец. Тази заравненост е заета предимно от пасища и ливади. Третата заравненост е разположена на надморска височина 1100- 1200 м, намира се около гр. Батак. Най- важното било е главното било на Баташкия дял на Западните Родопи, което в района на горското стопанство обхваща частта, разположена между върховете Баташки Снежник - Орловец - Семиза. То дели водосборните басейни на Стара река и на Беглишка река и е същевременно южна граница на горското стопанство.

Най- ниската точка в района на стопанството се намира в отдел 167, с надморска височина 780 м. Най - високата е връх Баташки Снежник - 2082 м н.в.

Районът на държавното горско стопанство “Батак” попада в Европейско-континенталната климатична област. Преходно-континенталната климатична подобласт. По-голямата част от територията на горското стопанство е с надморска височина над 1000 м и се отнася към Планинския климатичен район. По-малко от 4% от площта на горското стопанство, разположена северно и североизточно от град Батак се отнася към Севернородопския нископланински климатичен район.

Държавно горско стопанство “Батак” се намира в Тракийската горскорастителна област, подобласт Западни Родопи, Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни.

Частите на горското стопанство с надморска височина приблизително 1200 м се отнасят към подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела.

В посока от по-ниските към по-високите части на подпояса, горуновите чисти и смесени насаждения се заместват от чисти и смесени насаждения от бук, ела и бял бор. В този подпояс е значителна площта на създадените култури, предимно от бял бор.

Частите от територията на горското стопанство, които се намират при надморска височина между 1201 и 1700 м, попадат в подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч.

В долните части на този подпояс, букът, елата и белият бор дават облика на дървостойките. Тези дървесни видове са в оптимума на своето развитие и образуваните от тях насаждения са с висока производителност. Във високите части на подпояса основният дървесен вид, който дава облика на насажденията е смърча.

Чистите смърчови насаждения преобладават и в подпояса на горнопланинските смърчови гори, в които попадат частите на горското стопанство с надморска височина над 1701 м.

Основните дървесни видове образуват предимно чисти и смесени иглолистни насаждения (смърчово – борови, борово – смърчови, елово – букови – смърчови, елово – смърчово – борови). Част от горите на територията на ТП „ДГС Батак“, са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

Средната възраст на горите е 83 г., средния запас на 1 ха е 289 куб.м, а установения Среден прираст – 3.76 куб.м/ха.

Годишното ползване на дървесина от държавни горски територии за периода (2013-2023г.) е 43130 куб.м. стояща маса с клони или 33681 куб.м. лежаща дървесна маса.

Ловна дейност – Дивечовите запаси на територията на ТП „ДГС Батак“ са отдадени за стопанисване на СЛРБ-Батак. Основни ловни видове са: дива свиня, сърна, хищници – вълк и лисица.

Биоразнообразие – На територията на ТП „ДГС Батак“ попадат части от следните Защитени зони по Натура 2000:

1.1. Защитена зона за защита на хабитатите по „Натура“2000 Директива 92/43 ЕЕС - с обща площ 7922,4 ха в това число залесената е 7713,4 ха и незалесената е 209,0 ха.

1.1.1. Защитена зона “Родопи-Западни” с идентификационен код BG0001030, обявена съгласно чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР) Директива 92 /43 ЕЕС, одобрена с Решение на МС №811 от 16.11.2010 год. (ДВ, бр. 96 от 07.12.2010 год.)

1.2. Защитена зона за защита на птици „Натура“2000 Директива 79/409 ЕЕС

1.2.1. Защитена зона “Западни Родопи” с идентификационен код BG0002063, обявена съгласно чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР) с обща площ 9762,1 ха, в това число залесената е 9497,8 ха и незалесената е 264,3 ха.

Общата площ на всички Защитени зони по Натура 2000, разположени върху горските територии на ТП „ ДГС Батак“ е 9846.4 ха, което представлява 91.9% от площта на горите на стопанството.

Биоразнообразието е представено от различни растителни, животински и дървесни иглолистни и широколистни видове, сред които най-често срещаните са: смърч, бял бор, ела, бук, зимен дъб, трепетлика, дуглазка ела, бяла мура и други.

В териториалния обхват на ТП“ДГС Батак“ са установени:

- Животински видове включени в *Приложение 1Б* към Националното ръководство - застрашени, изчезващи и ендемични видове, като: Мечка (*Ursus arctos*); Глухар (*Tetrao urogallus*); Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*); Горски бекас (*Scolopax rusticola*); Еленов рогач (*Lucanus cervus*); Трионест сечко (*Prionus coriarius* и *Prionus besicanus*); Алпийска розалия (*Rosalia alpina*); Голям буков сечко (*Morimus asper funereus*); Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*); Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*); Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*); Лещарка (*Tetrastes bonasia*) и други.

Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива, като: G1.6921/ G1.6931 Southeastern Moesian and Balkan Range acidophilous beech forests / Гори с преобладание на бук, разположени на бедни кисели и влажни почви;/ G1.6922/G1.6923/G1.6932/G1.6933 Southeastern Moesian and Balkan Range neutrophile beech forests /Мезофитни гори с преобладание на бук, разположени на бедни кисели и влажни почви;/ G1.69 Termophilous Moesian beech forests / Чисти и смесени широколистни гори с основен едификатор обикновен бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*); G3.1E1 South-eastern Moesian [*Picea abies*] forests /Монодоминантни и с преобладание на смърч гори в Родопите;/ G3.16

Moesian [*Abies alba*] forests/Монодоминантни или смесени гори от обикновена ела (*Abies alba*); G4.6 Mixed [*Abies*] - [*Picea*] - [*Fagus*] woodland/ Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и/или обикновена ела (*Abies alba*) и/или обикновен смърч (*Picea abies*) /; G3.1B Alpine and Carpathian sub-alpine [*Picea*] forests /Смърчови гори разпространени около горната граница на гората. Характерни растителни видове: обикновен смърч (*Picea abies*), черна боровинка (*Vaccinium myrtillus*);

Залесявания – По ГСП/изд.2013г./ са предвидени залесявания на площ от 43 ха. Като цяло, на територията на стопанството естественото възобновяване е много добро.

По голяма част от горите на ТП “ДГС Батак“ са включени в различните категории с висока консервационна стойност /ВКС/. В някои случаи един и същ подотдел попада в повече от една. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

II. Система за мониторинг на територията управлявана от ТП “ДГС Батак“.

1. Финансов план на стопанството.

Във Финансовия план /ФП/ на стопанството за 2019 година са заложили за изпълнение следните дейности:

- ползване на дървесина: 30 078 лежаща маса м³, от което са заложили приходи в размер на: 2 742 680 лв. Осъщественото ползване на дървесина за 2019 г. е в размер на: 23 417 куб.м. лежаща дървесна маса, като са реализирани приходи в размер на 1 956 268 лв. Реализираното ползване е осъществено върху площ от 2104,7 ха, в т.ч.: възобновителни сечи са изведени върху площ от 186,2 ха, отгледни сечи са изведени върху площ от 114,2 ха, санитарни и принудителни сечи са водени върху площ от 1793,6 ха, а в останалата площ от 10,7 ха са изведени технически сечи необходими за осветлени на път и за противопожарни просеки.

- Лесокултурни дейности:

- ✓ Залесяване – 15,5 дка
- ✓ Попълване на култури – 10,5 дка

Залесяването и попълването на култури е извършено с характерни местни видове – смърч, зимен дъб, бук и бял бор.

- ✓ Отглеждане на култури – 276 дка

1-годишни – 31 дка

2-годишни – 84 дка

3-годишни – 92 дка

4-годишни – 38 дка

5-годишни – 31 дка

- ✓ Подготовка на почвата за залесяване през есента на 2019 г. – 2 дка
- ✓ Отглеждане на млади насаждения без материален добив/почистки/ - 138 дка
- ✓ Ръчно поддържане на стари минерализовани ивици – 5956 л.м.
- ✓ Защита на горските територии – по предписание на ЛЗС Пловдив и на база подадени сигнални листове са изведени: санитарни сечи – върху площ 375,3 ха, с добити 1689 м³ и принудителни сечи – върху площ 1418,3 ха, с добити 2319 м³
- ✓ Маркиране на насаждения, предвидени за по ГСП и планирани за ползване в лесосечен фонд 2020г.: 25000 м³

Всички планирани дейности включени в ЛКМ по финансов план са изпълнени на 100%.

Общата стойност на разходите за извършените през 2019 г. лесокултурни мероприятия са 92537 лв.

Текущи ремонти по поддръжка проходимостта на горските автомобилни пътища върху цялата територия на ТП “ДГС Батак“ се извършва с техника собственост на стопанството.

През 2019 г. е осъществено незначително ползване на недървесни горски продукти, включващо само продажба на 430 бр. коледни елхи от които 206 бр. смърч и 224 бр. ела.

През последните години се отчита голям недостиг на работници в дърводобивния сектор.

2. Социални споразумения. Към разглеждания период, а именно към дата 31.12.2019г. в стопанството няма постъпили жалби от страна на работещите. Колективния трудов договор на ТП „ДГС Батак“ е сключен през 2017 година.

3. Годишна програма за обучение на служителите на ТП „ДГС Батак“ и работниците на фирмите изпълнители през 2019 г. В програмата за 2019 г. са включени теми за обучение свързани с: Обучение по горска сертификация; Обучение по безопасност и здраве при работа; Обучение по използване на лични предпазни средства; Обучение по охрана и контрол на горския фонд; Обучение по превенция и борба с горските пожари; Съвещание по маркиране на лесосечния фонд; Запознаване на служителите с промените и актуализациите на системата Електронен превозен билет. Повече от обученията са организирани и проведени от подготвени за целта служители на ДГС с участието на външни експерти и не са издаване документи/удостоверения.

4. Здравословни и безопасни условия на труд

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се прави първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се прикачват към досието на подотдела.

Към 31.12.2019 година в обхвата на ТП „ДГС Батак“ не са настъпили и няма регистрирани трудови злополуки по КОДЕКС ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

В стопанството няма работници, с намалена работоспособност.

След направена оценка на риска на работното място, се прави заключение, че ТП „ДГС Батак“ е осигурила условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

5. Ангажиране на заинтересованите страни.

В ТП „ДГС Батак“, ежегодно се прави преглед на изготвения „Списък на заинтересованите страни“ който се допълва в случаи на настъпили промени. След което се проведени консултации относно доклада за ГВКС, консултации във връзка с ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС БАТАК, консултации във връзка с влезлия в сила „Национален FSC стандарт на България“/FSC-STD-BGR-01-2016 V-1/. Ежегодно заинтересованите страни се известяват и запознават с РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА И ПРИРОДНА СРЕДА В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ТП „ДГС БАТАК“.

Кореспонденцията със заинтересованите страни се води и чрез писма и по електронен път. Не са редки случаите когато въпросите се поставят и обсъждат устно чрез телефонни или явни разговори. На заинтересованите страни се предоставя информация с различни аспекти: известие за отдели неразрешени за паша на територията на стопанството и известие за новите дърводобивни обекти на територията на ТП „ДГС Батак“.

6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите. Във връзка с охраната на горските територии, стопанството е разделено на 7 охранителни участъка. Служителите отговарящи за опазването на горските територии са двама старши лесничея, двама помощник-лесничея и седем горски стражара. През 2019 година са извършени 764 бр. проверки от служители на ТП „ДГС Батак“, 754 бр. от служители на ЮЦДП и РДГ-Пазарджик. При извършените проверки са проверени: 470 бр ловци, и 284 обекта за добив на дървесина и едно физическо лице.

През 2019 година на територията на стопанството не са съставени актове за установяване на административно нарушение от служителите на ТП „ДГС Батак“. На територията на стопанството незаконен добив на дървесина от организирани групи няма, няма и нарушения извършени от физически лица.

7. Изпълнение на горскостопанския план.

ТП „ДГС Батак“ изпълнява ритмично и планово предвидените по ГСП /изд.2013г./ горско стопански дейности.

Плануваните за 2019 г. дейности са обсъдени подробно в т.П,1 от настоящия доклад.

Предвидените по план мероприятия свързани с отглеждане на млади насаждения и противопожарни мероприятия с натрупване до момента са изпълнени на 100% .

Ползването на дървесина продължават според предвижданията.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдени вътрешни правила в ЮЦДП.

През 2019 г. не са предвидени за изграждане нови трайни автомобилни пътища и реконструкция на съществуваща пътна инфраструктура.

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството. Стопанството има утвърден Горскостопански план със Заповед 569/16.07.2014 г. на ИАГ влязъл в сила от 2013 година.

Съгласно данни на утвърдения ГСП , площта на горските територии държавна собственост е 9957,0 ха, което е 92,9% от общата площ на горите на територията на стопанството.

През 2019 г няма промяна в собствеността на горите, както и промени в начина на ползване.

9. Здравословно състояние на гората.

Лесозащитните проблеми на територията на ТП „ДГС Батак“ се свеждат първостепенно до групата на абиотичните фактори и второстепенно до групата на биотичните фактори. Биогенните нарушения през 2019 г., които се наблюдават на територията на стопанството не са в големи размери. Те са второстепенен фактор за влошаването на здравословното състояние на насажденията, но и допринасят за летален край.

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани 246 броя сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на ТП ДГС „Батак“ са установени:

От биотични фактори:

- Върхов корояд – 4 бр.
- Съхнене по елата – 8 бр.

От абиотични фактори:

- Ветровал, ветролом, снеговал и снеголом - 234 бр.

През 2019 година за подобряване на фитосанитарното състояние на горите на територията на ТП „ДГСБатак“ са проведени принудителни и санитарни сечи на обща площ 1793,6 ха, както в иглолистни, така и в широколистни гори. Общият обем на добитата дървесина от принудителни и санитарни сечи в ДГТ е 4008 куб.м. лежаща маса.. Планувани са своевременно необходимите сечи, като в края на годината не е усвоена

единствено пострадалата дървесина в недостъпни райони, която е незначителна по количество и по принуда е оставена за мъртва дървесина. Всички санитарни и принудителни сечи се извеждат след одобряване на план извлечение за промяна вида на сечта от РДГ Пазарджик.

В задействаните през 2019 г. насаждения плануванияте сечи се изведени съгласно Наредба №8 от 05.11.2011 г. за сечите в горите. Чрез правилното стопанисване на горите ТП „ДГС Батак“ намалява до колкото е възможно негативните въздействия от бъдещи природни бедствия.

За периода 01.01.2019 – 31.12.2019 г. на територията на стопанството има регистриран 1 бр. горски пожари, при който е опожарена площ от 100 дка, от които 70 дка гора и 30 дка селскостопански площи. Засегнатата площ стопанисвана от ТП „ДГС Батак“ е 25 дка.

10. Ползване и горскостопански дейности.

За периода от 01.01.2019 г.– 31.12.2019 г. е добитата и реализирана дървесина в общ размер на: 23 417 куб.м. лежаща маса - от различни категории и сортименти: ЕСД, ССД, ДДС и дърва за огрев. В това число: на корен от местно население/физически лица/ - 3947 м³. и за промешлен дърводобив /чрез възлагане/ - 19 237 м³ и за задоволяване потребностите на ДГС/собствени нужди/- 233 м³.

- Разпределение на площта по видове сечи: възобновителни сечи са изведени върху площ от 186,2 ха, отгледни сечи са изведени върху площ от 114,2 ха, сечи със санитарен характер са водени върху площ от 1793,6 ха, а в останалата площ от 10,7 ха са изведени технически сечи необходими за осветлени на път и за противопожарни просеки.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба. За добива на дървесина през 2019 г. са сключени договори с 18 бр. фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта. Същите фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства.

Лесокултурните дейности, които бяха извършени на територията на стопанството са:

- ✓ Залесяване – 15,5 дка
- ✓ Попълване на култури – 10,5 дка

Залесяването и попълването на култури е извършено с характерни местни видове – смърч, зимен дъб, бук и бял бор.

- ✓ Отглеждане на култури – 276 дка

1-годишни – 31 дка

2-годишни – 84 дка

3-годишни – 92 дка

4-годишни – 38 дка

5-годишни – 31 дка

- ✓ Подготовка на почвата за залесяване през есента на 2019 г. – 2 дка
- ✓ Отглеждане на млади насаждения без материален добив/почистки/ - 138 дка
- ✓ Ръчно поддържане на стари минерализовани ивици – 5956 л.м.

През 2019 г. стопанството не е закупувало и не е използвало торове и пестициди.

За 2019 г. е осъществено незначително ползване на недървесни горски продукти, включващо само продажба на 430 бр. коледни елхи от които 206 бр. смърч и 224 бр. ела.

11. Биологично разнообразие и Гори с висока консервационна стойност.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/ или зони. Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2 и 1.3 редки, застрашени и ендемични видове. Попълнени са формуляри за следните животински видове:

1. Мечка (*Ursus arctos*)- установени през 2019 г. 7 броя. Индивидът е установен на различни места в района на Батак, състоянието им е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

2. Глухар (*Tetrao urogallus*) установени през 2019 г. 10 броя. Индивидът е установен в горната зона на стопанството, състоянието му е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

3. Дива котка (*Felix silvestris*) – установени през 2019 год. 5 броя. Индивидът е установен на различни места в района на Батак, състоянието им е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

4. Вълк (*Canis lupus*) - установени през 2019 год. 10 броя. Индивидът е установен на различни места в района на Батак, състоянието им е добро, нормално поведение. Няма реални или потенциални заплахи за вида.

Попълнени са формуляри за следните растителни видове: *Преходна мурава*(*Pyrola media swartz*); *Елезиево кокиче* (*Galanthus elwesii*);. Установените находища са в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

С оглед на обстоятелството, че настоящият доклад е публичен точното местонахождение на установените растителни и животински видове не се посочва.

12. Представителни образци от естествени горски екосистеми.

На територията на стопанството са установени потенциални гори в последната фаза на своето развитие /фаза на старост/(Old growth forests), които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи. Установено е, че значителна част от свързаните с гората видове намират в тях оптимални условия за съществуване.

Горите във фаза на старост се характеризират с наличие на стари живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид; дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клонови; дървета с хралупи; стоящи и паднали едро размерни мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

На територията на ТП „ДГС Батак “ със заповед № 149 / 11.06.2019 г. и на основание Заповед № РД 49-421/02.11.2016.г е определен обсега и местонахождението на горскостопанските единици /отдели, подотдели/ възприети за горите намиращи се във фаза на старост или притежаващи потенциал за превръщането им в такива. Със Заповед №193/27.08.2018г. са определени подотдели които представляват представителни образци от естествени екосистеми в териториалния обхват на ТП „ДГС Батак”, както следва:

Обща площ на представителните образци е: 1205,8 ха /12,5% от общата дървопроизводителна площ на стопанството-9662,8ха/, в т.ч. гори във фаза на старост- 1159,1 ха

-**Естествени бялборови гори** – обща площ 2462,4ха от тях определени за представителни образци -246,6 ха/10,0%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 199,9 ха

-**Естествени смърчови гори** – обща площ 2174,1ха от тях определени за представителни образци -289,5 ха/13,3%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 289,5 ха

-**Естествени елови гори** – обща площ 924,6 ха от тях определени за представителни образци -153,7 ха/16,6%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 153,7 ха

-**Смесени иглолистни и иглолистно-широколистни гори** – обща площ 2138,5 ха от тях определени за представителни образци - 233,8 ха/10,9%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 233,8 ха

-**Семенни букови гори** – обща площ 1944,5 ха от тях определени за представителни образци – 278,2 ха/14,3%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 278,2 ха

-Термофилни букови гори – обща площ 18,7 ха от тях определени за представителни образци - 4,0 ха/21,4%/ в т.ч.: гори във фаза на старост- 4,0 ха

През 2019 г.е извършен и мониторинг на 20 броя екосистеми от ВКС 3, основно Гори във фаза на старост, при което е установено, че проверените подотдели са в добро здравословно състояние, няма ясно изразени сукцесионни процеси и в тях не е констатирана антропогенна намеса. Наблюдават се единични случаи на изкоренени или пречупени дървета от абиотични фактори. В част от насажденията се забелязват единични случаи на съхнещи дървета. Наблюдават се процеси на естествено възобновяване.

13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда.

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2019 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС, посочени в Доклада за ГВКС на ТП „ДГС Батак“. Проектират се предимно постепенни сечи с голям възобновителен период /групово-постепенна, единично-изборна и групово-изборна. Краткосрочни сечи не са предвидени. Провеждат се отгледни сечи/пробирка, прореждане и прочиста/, селекционни (в малко количество), технически сечи необходими за осветлени на път и за противопожарни просеки, санитарни и принудителни сечи. Последните две споменати сечи се извеждат по състояние и/или предписание, с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията.

Планираните и проведени през 2019 г. мероприятия, не са указали отрицателно въздействие върху природната среда.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2019 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДГС Батак“. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой - не са констатирани повреди над допустимите над 2 % по брой от оставащите на корен дървета.
- Създаване на условия за активизиране на почвена ерозия – извоза по тракторните и коларски пътища не създава предпоставка за развитие на ерозионни процеси.
- В насажденията в които са изведени сечи е оставена налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.
- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие - при установяване на дадено растение или животински вид описани във ВКС 1.2, или в списъка по Приложение 1А и 1Б от ръководството за ГВКС , те се описват в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения се дефинират мерки за опазване в листа за предварителна оценка, а след маркиране същите се записват в карнет-описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения - не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура - не са констатирани неблагоприятни въздействия.

На територията на ТП „ДГС Батак“ не е установено наличие на инвазивни за страната дървесни и животински видове.

През 2019 година на територията на стопанството не са използвани биологични агенти, пестициди и торове. По ГСП /изд.2013г./ не са предвидени голи сечи.

Ежегодно на територията на ТП „ДГС Батак“ се извършва мониторинг.

След проведените планирани горскостопански дейности за 2019 г. не е установено негативно въздействие върху водните ресурси, не се забелязва повреда в почвата, която да допринесе за ерозионни процеси, състоянието на пътищата е добро при нужда се рехабилитират.

14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда.

Принцип 2 от Стандарта на FSC, задължава стопанството да поддържа и насърчава социалното и икономическо благополучие на местните общности. Част от изпълнението на този ангажимент е предоставянето на дървесина по такси на корен на физически лица. Снабдяването с дърва на местно население се извършва след подаване на списъци от кметовете на землищата, попадащи на територията на ТП „ДГС Батак”

През 2019 година стопанството е получило 2 бр. списъци от населените места – гр. Батак и с. Нова махала, и двете в обхвата на община Батак.

За задоволяване на всички жители вписани в списъците са издадени 296 броя разрешителни за сеч. Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев, няма подадени жалби от неудоблетворени лица.

На територията на ТП „ДГС Батак” не са установени горските територии, отговарящи на изискванията за ВКС 6 към националното ръководство за определяне на ГВКС.

До 30 % от горишното ползване на дървесина, както за дърводобив, така и за закупуване на дървесина, се предоставя на местни фирми, чийто седалища са регистрирани на територията на община Батак.

В ТП „ДГС Батак” няма подадени жалби и сигнали през 2019 година, свързани с правата и собствеността на местни общности, засегнати и заинтересовани страни.

Планираните и проведени мероприятия не водят до промяна на ландшафта, облика на местностите и понижаване стойностите на гората. По възможност се запазват и подобряват естетическите и защитни функции на гората (запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни интериорни качества, дървета с хралупи, стари дървета).

15. Промени в околната среда.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления - екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

Проведени са разговори с кметовете на населените места и председателите на ловните дружинки на територията на ТП „ДГС Батак” за социалното въздействие от прилагането на принципите на Националния стандарт за отговорно управление горите в България /FSC-STD-BGR-01-2016 V-1/.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да продължат действията на стопанството по популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП „ДГС Батак”, насочено към всички заинтересовани страни.

Няма установени съществени промени на околната среда на територията на стопанството.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват за осигуряването на основните функции, като социално-икономически, защитно-водохранни, противопожарни и здравно- хигиенни функции.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики прилагани се в горските територии в обхвата на ТП „ДГС Батак”, чрез съчетание и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна уредба.

Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното управление и стопанисване на горските територии в обхвата на ТП „ДГС Батак” са приоритет за работещите в ТП „ДГС Батак” въпреки негативното влияние и изменение на климата.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението на които се обсъждани въпроси за устойчиво ползване на горите, свързани с опита и прилагане на полезни практики от колектива в горските територии от обхвата на ТП „ДГС Батак”.

В резултат на водената политика и осъществена практика в горските територии, извършеният мониторинг показва, че ТП ”ДГС Батак” приключва 2019 г. с добър екологичен, социален и финансов резултат.

ИЗГОТВИЛ:

инж. Димитър Ненов
/Главен инженер ТП “ДГС Батак”/

Одобрил:

инж Георги Серафимов
/ДИРЕКТОР на ТП “ДГС Батак”/